

EESTI SKAUTIDE ÜHINGU
ARENGUKAVA
2013-2021

Eesti Skautide Ühingu arengukava 2013 – 2021

Sissejuhatus	3
1 ESÜ MISSIOON	4
2 VÄÄRTUSED	4
3 VISIOON AASTAKS 2021	5
4 PEAESMÄRK	5
4.1 Tulemusnäitaja: Noortele arendava tegevuse pakkumine	5
4.2 Tulemusnäitaja: Organisatsiooni kandepinna suurenemine	5
5 HETKEOLUKORRA ÜLEVAADE	6
5.1 Seotus teiste oluliste arengukavadega	6
5.1.1 Euroopa noortevaldkonna uuendatud koostööraamistik 2010-2018 (Euroopa Liit)	6
5.1.2 Eesti Noorsootöö strateegia 2006-2013 ja 2014-2020 (Haridus- ja teaduministeerium)	7
5.1.3 Elukestva õppe strateegia 2020	7
5.1.4 Liikumisharrastuse arengukava 2011-2014 (Kultuuriministeerium)	8
5.1.5 Lastekaitse kontseptsioon (Sotsiaalministeerium)	8
5.1.6 Kodanikuühiskonna arengukava 2011-2014 ja 2015-2020	8
5.1.7 Laste ja perede arengukava 2012-2020 (Sotsiaalministeerium)	9
5.1.8 Eesti säästva arengu riiklik strateegia (Keskkonnaministeerium)	9
5.1.9 Lõimumiskava 2008-2013 ja 2015-2020 (Kultuuriministeerium)	9
5.1.10 Elukeskkonna arendamise rakenduskava	9
5.2 Ülevaade ESÜst	10
5.2.1 Sissejuhatus	10
5.2.2 Liikmeskond	10
5.2.3 Juhtimine	11
5.2.4 Programm	11
5.2.5 Üritused Eestis	12
5.2.6 Üritused mujal	12
5.2.7 Koolitused	13
5.2.8 Katusorganisatsioonid ja olulisemad koostööpartnerid/projektid	13
5.2.9 ESÜ veebilahendused	15
5.2.10 Sissetulekud	15
5.2.11 Kinnisvara ja muud skaudikeskused	16
5.3 SWOT-analüüs	17
5.3.1 Tugevused ja nõrkused	17
5.3.2 Võimalused ja ohud	17
5.4 Väliskeskkonna mõjud ESÜle laiemalt vaadeldes	18
5.4.1 Demograafia	18
5.4.2 Kogukond	18
5.4.3 Muutused väärtushinnangutes	19
5.4.4 Majandussuunad	19
5.4.5 Õiguslikud küsimused	20
5.4.6 Poliitika	20
5.4.7 Konkurents	20
6 JUHTIMISE JA VALDKONDLIKUD TULEMUSNÄITAJAD	21
6.1 Valdkond: organisatsiooni arendus ja juhtimine	22
6.2 Valdkond: noorteprogramm	23
6.3 Valdkond: inimvara	25
6.4 Valdkond: haldus	27
6.5 Valdkond: kommunikatsioon	29
6.6 Valdkond: avalikud suhted	30
7 ARENGUKAVA RAKENDAMINE JA SEIRE	31
8 KASUTATUD LÜHENDID	31
Lisa 1. PIIRKONDLIKE ARENGUPLAANIDE KOOSTAMINE	32

ARENGUKAVA 2013-2021

SISSEJUHATUS

Käesolev dokument on Eesti Skautide Ühingu (ESÜ) kolmas arengukava. Esimene seadis tegevussuunad aastateks 2003-2008, teine oli seotud perioodiga 2008-2013 ning käesolev arengukava on suunaandjaks aastatel 2013-2021.

Dokumendis on määratletud ESÜ hetkeolukord, arvestades nii organisatsioonisiseseid kui -väliseid asjaolusid, visioon ja missioon ning väärtused. Organisatsiooni põhitegevuse ja eesmärgi sihiseade on sõnastatud peaesmärgina ning organisatsiooni jätku- ja haldussuutlikkuse tagamiseks seatud arengueesmärgid kajastuvad järgmistes valdkondades: organisatsiooni arendus ja juhtimine, programm, inimvara, haldus, kommunikatsioon, avalikud suhted.

ESÜ arengukava on koostatud pikaajalise protsessi tulemusena. Esmalt analüüsiti ESÜ 2008-2013 arengukava ning selle koostamise protsessi ning tulemusi ja 2011. aasta lõpus koostati käesoleva arengukava koostamise tööplan.

Olulisteks verstapostideks liikmete kaasamisel arengukava koostamisse olid kevadised nõupäevad märtsis 2012; viis regionaalset kohtumist Lääne- ja Ida-Virumaa, Põhja-Eesti, Kesk-Eesti ja Tallinna, Tartu ja Lõuna-Eesti, Läänemaa ning Pärnumaa üksustega aprillis ja mais 2012; sügised nõupäevad septembris 2012. Lisasisendiks oli ka liikmeskonnas 2012. aasta kevadel läbiviidud küsitluse tulemused.

Arengukava koostamisse andsid omapoolse panuse ESÜ arengu töögrupp, juhatuse liikmed, ESÜ programmiuenduse meeskond, tutvustuse ja avalike suhete töögrupp ning büroo.

Arengukava uuendatud redaktsioon koostati 2014. aastal, arvestades nii uut Eesti noortevaldkonna ja Eesti elukestva õppe strateegiat aastani 2020 kui maailma skautluse strateegiat aastani 2023 ning lõimumiskava aastani 2020 ja kodanikeühiskonna arengukava aastani 2020.

Arengukava esimene versioon kinnitati ESÜ üldkogu koosolekul 24. novembril 2012 ning muudatused kinnitati ESÜ üldkogu koosolekul 29. novembril 2014.

1 ESÜ MISSIOON

ESÜ missioon on ülemaailmse skaudiliikumise liikmena hoida ja edendada skautlikke väärtusi ning mõtlemis- ja tegutsemisviisi Eestis.

ESÜ lähtub oma tegevuses Skautide Maailmaorganisatsiooni missioonist. Skautluse missioon on panustada noorte haritusse läbi ühistele väärtustele tugineva süsteemi, mille aluseks on skaudiseadused ja -töötus, aidates seeläbi muuta maailma paremaks ja arendada noori vastutustundlikeks isiksusteks, kes on rahulolevad ühiskonna aktiivsed ja täisväärtuslikud liikmed.

Selle eesmärgi täitmiseks pakub skautlus kui mitteformaalset haridust andev liikumine noortele nende isiksuse kujunemisaastatel arendavat tegevust.

2 VÄÄRTUSED

Eesti Skautide Ühing tugineb oma tegevust korraldades järgnevatele väärtustele ja julgustab noori:

- eristama õiget valesst ning mõistma oma tegude mõju endile ja teistele;
- väärtustama inimsuhteid – perekonda, sõprust, kogukonda;
- eristama asjade materiaalsel ja tegelikku väärtust;
- mõistma hariduse tähtsust ning kasulikkust;
- elama aktiivselt ja tervislikult;
- mõistma ja austama oma kultuuri ning lugu pidama teistest kultuuridest;
- olema enesekindel oma tõekspidamiste osas ja olema ka valmis nende üle järele mõtlema ja neid muutma;
- kuulama ja austama teisi ning olema avatud nende ideedele ja tõekspidamistele;
- olema aus iseenda ja oma võimete suhtes;
- raskustele mitte alla andma ning oskama vajadusel nõu ja abi küsida;
- olema võimeline tegema valikuid ja seadma sihte;
- olema innukas ja võimeline looma uusi ideid ning planeerima nende elluviimist;
- alati tegema oma parima, kartmata ebaõnnestumist;
- reageerima ebaõiglusele ja ebavõrdsusele ja aitama luua õiglast maailma;
- olema oma ühiskonda ja kogukonda väärtustav liige ning aitama neid, kes abi vajavad;
- hoidma keskkonda, mis meid ümbritseb.

3 VISIOON AASTAKS 2021

ESÜ on riiklikul, kohalikul, pere ja üksikisiku tasandil tunnustatud ja kõitev noorteorganisatsioon, mille tegevuses saab osaleda iga Eesti noor, sõltumata millises Eesti paigas ta elab.

Tegutseme selle nimel, et aastaks 2021 on

- igale vanusegrupile kaasahaarav programm, mis täiendab koolis ja kodus õpetatud teadmisi ja oskusi;
- igas maakonnas vähemalt üks tegutsev üksus ja koostöö toimib viies piirkonnas.

4 PEAESMÄRK

Eesti Skautide Ühingu peaesmärk arengukava perioodiks on noorte arendava, ESÜ väärtustele tugineva tegevuse pakkumine, organisatsiooni kandepinna suurenemine.

TULEMUSNÄITAJAD PEAESMÄRGI SAAVUTAMISE HINDAMISEKS

4.1 Tulemusnäitaja: Noorte arendava tegevuse pakkumine

Programm arvestab noorte vajadusi ja ootusi ning täiendab koolis ja kodus õpitut aidates kaasa nende kujunemisele täisväärtuslikeks kodanikeks.

Tulemusnäitaja*: liikmete rahulolu küsitluses on 90% liikmetest toonud välja, et skautlus on andnud neile eluks vajalikke oskusi ja teadmisi.

Kasutusele on võetud uudsed meetodid, tehnilised lahendused ja vahendid programmi rakendamisel, mis arvestavad keskkonnas toimuvaid arenguid ning noorte vajadusi.

Tulemusnäitaja: igale vanusegrupile on tegevusaastas oma üritus, toimub regulaarne igakuine tegevus kõigis üksustes ning 50% liikmetest osaleb vähemalt ühel üle-Eestilisel üritusel; rahuloluküsitluses on 90% liikmetest hinnanud tegevusi mitmekülgeteks ja põnevateks.

Eesti skaudid osalevad aktiivselt rahvusvahelistes projektides.

Tulemusnäitaja: osalejate arv rahvusvahelistel skautide noorteüritustel on kahekordistunud ja ürituste spekter, kus osaletakse, on mitmekesisunud.

4.2 Tulemusnäitaja: Organisatsiooni kandepinna suurenemine

Noorte ja üksuste arv ESÜs on kasvanud.

Tulemusnäitaja: skautlus on esindatud üksustena kõigis maakondades ja liikmete arv on tõusnud 10% aastas, seejuures kasv on kõigis vanusegruppides.

Koostöövõrgustikes esindatus.

Tulemusnäitaja: ESÜ-1 ja kõigil kohalikel üksustel on programmi sisuliseks elluviimiseks sobivad koostööpartnerid; skaudid on esindatud noorsootöö osaluskogudes ja meie seisukohti võetakse arvesse nii üleriigilisel kui regionaalsel tasandil; ESÜ1 on seisukohad maailma skautluse arengusuundade osas, mis on ka WOSMi tasandil esindatud ning arvesse võetud.

Skautlus omab positiivset kuvandit.

Tulemusnäitaja: aastatel 2016 ja 2020 on läbi viidud maineuuring – kuvand skautlusest on kooskõlas meie väärtustega ja teadlikkus skautlusest on ühiskonnas suurenenud.

5 HETKEOLUKORRA ÜLEVAADE

5.1 Seotus teiste oluliste arengukavadega

Lisaks Skautide Maailmaorganisatsiooni strateegilistele prioriteetidele arvestasime käesoleva arengukava koostamisel järgmiste strateegiliste dokumentidega.

5.1.1 Euroopa noortevaldkonna uuendatud koostööraamistik 2010-2018 (Euroopa Liit)

Euroopa Liidu nõukogu tõdeb, et noortele tuleb anda ka võimalus ise tegutseda, toetada nende vabadust ja võimalusi ühiskonna säästva arengu ning euroopalike väärtuste ja eesmärkide nimel tegutsemiseks. Noortevaldkonna koostöö üks eesmärke peaks olema edendada noorte kodanikuaktiivsust, sotsiaalset kaasatust ja solidaarsust. ESÜ tegevused aitavad kaasa 2009. aasta Euroopa Liidu Noorteraportis väljatoodud probleemide lahendamisele nagu noorte tööpuudus, hariduses ja koolituses mitteosalemine, noorte vaesus, vähene demokraatlikus protsessis osalemine ja esindatus ning mitmesugused terviseprobleemid.

Skautlus kui mitteformaalset haridust pakkuv liikumine tegutseb otseselt noortevaldkonna ühe eesmärgi elluviimisel edendades ja tunnustades noorte mitteformaalset õppimist ning seostades formaalharidust ja mitteformaalset õppimist ühtlasi lihtsustades ja toetades noorte üleminekut haridusest ja koolitusest tööturule ning vähendades koolist väljalangemist. Olles avatud kõigile noortele sõltumata soost, rahvusest, sotsiaalsest taustast jm, aitab skautlus leevendada soo- ja muid stereotüüpe.

ESÜ noorteprogramm ja noorte tegutsemine salkades täiskasvanute suunamisel haakub otseselt eesmärgiga toetada alates varasest noorusest „osalema õppimist“ ja noorte vabatahtlikku tegevust kui olulist mitteformaalse õppimise vormi, edendades vabatahtliku tegevuse kaudu ka põlvkondadevahelist solidaarsust. Samuti aitab noorteprogramm toetada noorte tervist ja heaolu, pannes rõhku vaimse ja seksuaalse tervise

tugevdamisele, spordile, kehalisele aktiivsusele ja tervislikele eluviisidele ning vigastuste, söömishäirete, sõltuvuste ja ainete kuritarvitamise vältimisele.

Tegutsemine looduses, keskkonnaga arvestamine ja selle hoidmine on üks osa skautlikust meetodist, mis haakub otseselt Euroopa noortevaldkonna koostööraamistikuga ärgitades noori osalema vabatahtlikus „rohelistes“ tegevuses ning „roheliste“ tarbimis- ja tootmistavade levitamisel (nt taaskasutus, energiasääst), tõstes noorte teadlikkust säästva arengu, inimõiguste ja muude globaalsete küsimuste alal. Olles osa ülemaailmsest noorte liikumisest aitab skautlus parandada maailma noorte omavahelist mõistmist, mille toetamine on üks koostööraamistiku eesmärkidest.

5.1.2 Eesti Noorsootöö strateegia 2006-2013 ja Noortevaldkonna arengukava 2014-2020 (Haridus- ja teadusministeerium)

Skautluse eesmärk kattub noorsootöö strateegias 2006-2013 sõnastatud üldeesmärgiga, milleks on noore isiksuse mitmekülgne areng. Meie tegevuse missioon ühtib ka aastani 2020 kehtiva noortevaldkonna arengukavaga, mis seab fookusesse noorte arengu ja eneseteostuse, mis toetaks sidusa ja loova ühiskonna kujunemist. Seetõttu pöörame suurt tähelepanu noorsootöö mitmekesisusele, kättesaadavuse suurendamisele ja kvaliteedi tõstmisele. Skautluse eesmärk on läbi huvitava tegevuse noort mitmekülgset arendada, et temast saaks täisväärtuslik ühiskonnaliige.

ESÜ tegevus haakub noorsootöö strateegias 2006-2013 määratletud viie valdkonnaga, milleks on erinoorsootöö, huvialaharidus, noorsootööalane koolitus, täiend- ja ümberõpe, noorte tervistav ja arendav puhkus, noorte töökasvatus ning rahvusvaheline noorsootöö. 2020 strateegia alaeesmärkide osas tegutseb ESÜ selle nimel, et noored avastaks oma arengupotentsiaali ja oleks loovad, ettevõtlikud ja valmis ühistegevuseks, mis toetaks ka noorte tööhõivevalmidust. Samuti väärtustame ja soovime aidata kaasa noorte kaasamisele, et noored osaleksid aktiivselt oma kogukonnas ja noori puudutavate otsuste tegemisel. Oluliseks peame sarnaselt 2020 strateegiaga noorsootöö mõjusust ja kvaliteeti ning soovime organisatsioonina jätkata nii skautliku noorteprogrammi arendamist kui panustada noortejuhtide noorsootööalasesse professionaalsusesse.

5.1.3 Elukestva õppe strateegia 2020

Skautlusega saavad liituda igas eas inimesed, mis toetab elukestva õppe strateegiat ja eneseteostusvõimaluse pakkumist. Tegutsetakse väikestes gruppides (salkades), mis aitab kaasa iga osaleja individuaalset ja sotsiaalset arengut toetava, õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendava tegevuskäsitluse rakendamisele. ESÜ liikmeteks on ka erivajadustega inimesed, kellele luuakse neile vajalikud tingimused osalemiseks laagrites, koolitustel ja muudel üritustel. Läbi skautliku tegevuse õpivad noored ja ka täiskasvanud eluks vajalikke oskusi (nt projektikirjutamine), mis tuleb kasuks ka väljaspool skautlust tööelus. Samuti liigutakse üha rohkem

digitehnoloogia otstarbekama ja tulemuslikuma rakendamise poole nii ESÜ liikmete seas kui ka väljapoole suunatult.

5.1.4 Liikumisharrastuse arengukava 2011-2014 (Kultuuriministeerium)

Inimese tervis mõjutab märkimisväärselt võimet igapäevaelus toime tulla, sotsiaalsed ja majanduslikku panust riigi ülesehitamisel ja riigi üldist elu. ESÜ eesmärk haakub arengukavas seatud eesmärkidega, milleks on väärtustada tervislikke eluviise ja tekitada lastes ning noortes liikumisharjumusi; pakkuda tegevusi ja sündmusi, mis on kõigile avatud, atraktiivsed ning loovad kontakte inimeste vahel, kes on erinevatest sotsiaalsest gruppidest, vanusest, rahvusest, soost, usust ning erineva kehalise ja vaimse tervisega.

5.1.5 Lastekaitse kontseptsioon (Sotsiaalministeerium)

Kontseptsiooni eesmärk on luua terviklik süsteem lapse õigusi ja kaitset sätestavatesse ja reguleeritavatesse seadustesse. Ka ESÜ eesmärk on, et lastel on võimalik hoolimata nende päritolust ja majanduslikust seisust osa võtta arendavast huvitegevusest ning tunda end sealjuures turvalises keskkonnas.

5.1.6 Kodanikuühiskonna arengukava 2011-2014 ja 2015-2020

Kodanikuhariduse eesmärk on toetada hoolivate ja arvestavate kogukondade kujunemist. Samuti tuuakse esile kodanikuühenduste elujõulisuse, kaasamise ja vabatahtliku tegevuse temaatika. Kuna skautluse eesmärk on kasvatada ühiskonna aktiivseid kodanikke, peame oluliseks juba varakult õpetada noortele demokraatliku ühiskonna toimimist, osalemise ja selleks julguse leidmise olulisust ja võimalusi ning kodanikuvastutust. Skautlik meetod õpetab noori teistega arvestama, vastutust võtma ja kaasama ka teisi neid puudutavate otsuste tegemisse. Kuulumine skaudiorganisatsiooni annab võimaluse olla noorena osa vabakonnast ning kaasata ja olla kaasatud noori puudutavate otsuste tegemisel ning saada vabaühenduse juhtimiskogemus, mis võib osutada väärtuslikuks kogemuseks edasises tegevuses. Oluliseks on partnerlus riigiga, et vabaühendusena olla üheks noori puudutava riikliku strateegia elluvijaks ja kasvatada oma võimekust erinevate teenuste pakkujana. Vabaühendusena peame mõtlema ka oma tulubaasi mitmekesisusele ja panustama nii sotsiaalse ettevõtluse kui muu omatulu suurendamisele, et tagada organisatsiooni finantsiline kestlikkus. ESÜ on nii noorte kui täiskasvanute jaoks üheks võimalikuks vabatahtliku töö keskkonnaks, mille juures peame oluliseks suurendada oma võimekust vabatahtlike kaasamisel ja ka aidata kaasa vabatahtliku töö veelgi enamale tunnustamisele ühiskonnas, samuti arendada kodanikuühenduste, ennekõike noorteühingute, tegutsemisvõimekust ning olla noorte ja noorteühingute eestkostet teostavaks organisatsiooniks.

5.1.7 Laste ja perede arengukava 2012-2020 (Sotsiaalministeerium)

ESÜ toetab arengukavas läbivaid põhimõtteid – iga laps on väärtus ning inimestevaheline hoolimine, võrdsed võimalused ja sooline võrdõiguslikkus on kaasaegse ühiskonna alustalad. ESÜ toetab arengukavas seatud eesmärki, et lapse õigused on tagatud ja loodud on toimiv lastekaitseüsteem. ESÜ annab võimaluse lapsele väljendada oma seisukohti, mõjutada otsuste tegemise protsessi ning viia ellu muutusi.

5.1.8 Eesti säästva arengu riiklik strateegia (Keskkonnaministeerium)

Skautlikus programmis on olulisel kohal Eesti ajaloo ja kultuuri väärtustamine, samuti loodus- ning keskkonnahoid. Eesti säästva arengu riiklikus strateegias on eestluse püsimine Eesti arengueesmärkide reas esimesel kohal. Kõikides oma tegevustes lähtume keskkonda säästvatest põhimõtetest (alates laagritest kuni loodussõbralike värvidega taaskasutatud paberil trükisteni).

5.1.9 Lõimumiskava 2008-2013 ja 2015-2020 (Kultuuriministeerium)

Eesti lõimumispoliitika eesmärgiks on luua kõigile Eesti elanikele võrdsed võimalused ühiskonnaelus osalemiseks sõltumata rahvusest või emakeelest. ESÜ tegutseb lõimumiskavas väljatoodud põhimõtetel: kõigi elanike kaasamine ühiskonna arendamisse, mille aluseks on võrdsete võimaluste andmine kõigile Eesti püsielanikele ja vähendada rahvusest tingitud eraldatust, toetades nii eesmärgi saavutamist.

ESÜ oma tegevusega toetab lõimumisvaldkonna arengukavas seatud üldeesmärki saavutada lõimunud ja sotsiaalselt sidus Eesti ühiskond, kus erineva keele- ja kuluturitaustaga inimesed osalevad aktiivselt ühiskonnaelus ning jagavad demokraatlike väärtusi. Ülemaailmse noorteliikumisenähtuse taotleme oma üritustel ja muude projektide tegevusega avatust ning vastastikku mõistmisele suunatud väärtuste ja suhtumiste kinnistumist (sh kultuuripärandi väärtustamine ja tolerantsus). Meie ühingu 1/5 liikmeskonnast ei kõnele emakeelena eesti keelt ning erineva koduse keelega üksuste noored on ESÜs nii ürituste korraldajad kui ka osalejad (sh osalevad võrdsetel alustel teiste üksuste juhtidega ESÜ juhtimisüritustel). Nii saame tagada, et erineva emakeelega noortel on konkurentsivõimelised teadmised ja oskused eestikeelses keskkonnas toimetulekuks, neil on ESÜs võimalused nii noorte omaalgatuseks, ühistevõimeks kui ka osaluseks.

5.1.10 Elukeskkonna arendamise rakenduskava

Kavas väljatoodud keskkonnaharidus ja -teadlikkus on ka ESÜ jaoks üheks oluliseks väärtuseks. Rõhutatud on piirkondade konkurentsivõime tähtsust, mis on ka ESÜ jaoks oluline. Tagametsa püsilaagri arendamisega aitab ESÜ otseselt kaasa kohaliku külastuskeskkonna atraktiivsuse tõstmisele, mida selle kava järgi ka perioodil 2007-2013 toetatakse.

5.2 Ülevaade ESÜst

5.2.1 Sissejuhatus

Skautlik liikumine sai alguse 1907. aastal Inglismaal. Eestis alustasid esimesed skaudirühmad tegevust 1912. aastal. Eesti Skautide Malev oli üks Skautide Maailmaorganisatsiooni (WOSM) asutajaliikmetest 1922. aastal. Seoses nõukogude okupatsiooniga keelustati 1940. aastal skautlik liikumine Eestis, mis taastati 1988. aastal. Eesti Skautide Ühing loodi 1995. aastal ning võeti 1996. aastal Skautide Maailmaorganisatsiooni liikmeks. Eesti Skautide Malev ühines ESÜga 2007. aastal, millest alates on ESÜ Eesti skautluse ajaloolise järjepidevuse kandja. 2012. aastal tähistas ESÜ Eesti skautluse 100. juubeliaastat.

5.2.2 Liikmeskond

Skautlus on mitteformaalset haridust pakkuv noorteliikumine, mis on avatud kõigile sõltumata rahvusest, soost, usust. Skautluse eesmärgiks on pakkuda noortele intellektuaalselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, füüsiliselt ja kõlbliselt järjepidevat arendavat tegevust.

ESÜ tegevusprogramm on suunatud noortele vanuses 6-26 eluaastat. Liikmed alates 27. eluaastast kuuluvad ESÜ liikmeskonda programmi läbiviijatena, olles noortele suunavaks toeks tegevusprogrammi läbimisel. Alates 16. eluaastast on noortel võimalik võtta rohkem vastutust ja alustada tegevust skaudijuhina, kuid kuni täisealiseks saamiseni vastutab tema tegevuse eest täiskasvanu.

ESÜ liikmeskonna vanuseline jagunemine programmi sihtrühmade järgi: hundud – 6- kuni 10-aastased, skaudid – 11- kuni 14-aastased, vanemskaudid – 15- kuni 17-aastased, rändurid – 18- kuni 26-aastased ja programmi läbiviijad alates 27. eluaastast.

Noored moodustavad ESÜ liikmeskonna koguarvust 86 %. Liikmete arv oli oma kõrgpunktis 2010/2011 tegevusaasta lõpus, kasvades 1499 liikmeni. Mitmetes piirkondades on üksuste regulaarne tegevus vähenenud, noored programmi sihtrühmast välja kasvanud, kuid täiskasvanutena juhtideks pole hakanud. Osaliselt on see olnud tingitud elukohavahetusest ja uutest huvidest või vajadustest, teisalt on osaliselt puudulik olukord tegevuseks vajalike juhendmaterjalide ja süsteemse juhtide koolituse osas.

Kuigi liikmeid on 13 maakonnas, ei ole kõigis regulaarselt tegutsevat skaudiüksust. 2012. aasta seisuga puuduvad tegutsevad skaudiüksused Hiiu-, Võru-, Jõgeva- ja Põlvamaal.

Umbes 25% liikmeskonnast moodustavad eesti keelt mitte-emakeelena kõnelevad noored, kes tegutsevad peamiselt Tallinnas ja Ida-Virumaal. Alates 2010. aastast tegutseb ESÜs nägemispuudega noorte üksus.

5.2.3 Juhtimine

ESÜ lähtub oma tegevussuundades Skautide Maailmaorganisatsiooni ja Euroopa Regiooni seatud strateegiast, kohandades seda Eesti noorte vajadustele ja riiklikele prioriteetidele noortepoliitikas ning kodanikuühiskonna arengule.

ESÜ kõrgeimaks juhtorganiks on üldkogu, kes valib juhtimise korraldamiseks 6- kuni 10-liikmelise juhatus. ESÜ haldab bürood Tallinnas, kus töötavad täiskohaga palgalised töötajad. Olulisemad ESÜ alusdokumendid on põhikiri, erijuhendid, juhendid, kodukorrad ja arengukava. 2010. aastal toimusid arutelud juhatuse ja büroo töö ümberkorraldamisest, 2014. aastal kinnitati ESÜ üldkogu poolt uus juhtimisstruktuur.

ESÜ igapäevast tegevust toetavad mitmete töögruppide tegevused, millest osa on loodud valdkondlikult ja tähtajatult (nt tutvustuse ja avalike suhete töögrupp, programmi uuendamise töögrupp ning ajakirja Eesti Skaut toimetus), osa projektipõhiselt ja tähtajaliselt (nt Eesti skautlus 100 töögrupp) ja osa püsiva koosseisuga iga-aastaste ürituste korraldamiseks (nt ERNA matka töögrupp).

Skautide Maailmaorganisatsiooni ja Euroopa Regiooni liikmetena osalevad ESÜ esindajad skautide maailmakonverentsil ja sellele eelneval noortefoorumil ning Euroopa konverentsil, et rääkida rahvusvahelisel tasandil kaasa skaudiliikumise arendamisel ja tänapäeva noorte vajadustega arvestamisel.

5.2.4 Programm

ESÜ tugineb oma tegevuses skautlikule meetodile, mis koosneb järgmistest osadest:

- õppimine läbi tegevuse – kogemus ja praktika, õpitu rakendamine reaalses olukorras;
- tegutsemine väikestes gruppides – kuuluvustunne, väljendusvõimalused, juhtimis- ja meeskonnatöökogemus;
- töötus ja seadused/skautlikud põhimõtted – kindlad väärtused;
- isiklikku arengut toetav paindlik tegevusprogramm – eneseavastusi ja väljakutseid pakkuv, ea- ja võimetekohane tegevus;
- sümboolne raamistik – ühtekuuluvustunne ja saavutuste tunnustamine;
- tegutsemine looduses – looduse tundmine, keskkonnaga arvestamine ja selle kaitsmine, füüsiline aktiivsus;
- turvaline ja toetav keskkond – täiskasvanu toetus, mis põhineb täiskasvanu ja noore vastastikusel austusel ja usaldusel.

Olemasolev ESÜ järgusüsteem, millel noorteprogrammi läbiviimine põhineb ja mis on, küll väikeste täiendustega, olnud kasutusel enam kui kümme

aastat, ei vasta enam tänaste noorte ega laiemalt ühiskonna vajadustele. Seetõttu kutsuti 2011. aastal ellu programmi uuendamise töögrupp, mis võttis aluseks WOSMi poolt väljatöötatud *Renewed Approach to Program* (RAP) töövahendi ning meetodiliseks eeskujuks ka mujal maailmas head tagasisidet saanud Iiri skaudiorganisatsiooni *SPICES* programmi. Mänguline ja noore enda valikutel, vastutusel ja teadvustamisel tuginev tegevus aitab noorel mõista, millist külge ta endas arendab.

Valminud on internetipõhine skaudijuhi käsiraamatu keskkond, mida skaudijuhid saavad ise täiendada ning kommenteerida olemasolevaid peatükke. Käsiraamatus on lisaks otsesest noorteprogrammi läbiviimist toetavale materjalile juhiseid ka teemadel, mis puudutavad skaudijuhiks olemist laiemalt (suhtlemine KOViga, lapsevanematega ning nende kaasamine tegevusse, toetustaotluste kirjutamine, lapse-nooruki psühholoogia, suhtlemine meedia ja avalikkusega jne).

5.2.5 Üritused Eestis

Tegevusaasta vältel toimub Eestis mitmeid üleriigilisi üritusi, millest osa on mõeldud kindlale vanusegrupile (nt hundude Kriimsilma laager, skautide oskusvõistlus ÕKV või vanemskaudiealistele mõeldud Ämbliku laager), kuid enamik on avatud kõikidele vanusegruppidele. Suurimaks iga-aastaseks sündmuseks on Jüripäeva laager. Üle aasta korraldame ka traditsiooniks saanud Tali- ja Olümpiamänge. Iga nelja aasta järel toimub ligi tuhande osalejaga ESÜ rahvusvaheline suurlaager.. ESÜ üritused on avatud ka mitte-skautidest noortele ja skautlusest huvitatutele.

Suur osa tegevusi toimub kohalikul tasandil ja piirkondlike üksuste koostöös (salga- ja rühmataskad, piirkondlikud suvelaagrid jms).

5.2.6 Üritused mujal

ESÜ võimaldab oma liikmetel osa saada rahvusvahelistest skaudiüritustest väljaspool Eestit (nt Roverway, maailmajamboree). Tihedam koostöö on Soome ja Baltimaade skaudiorganisatsioonidega. 2009. aastal toimus Balti jamboree Leedus ning järgmine toimub 2015. aastal Eestis. ESÜ liikmed on olnud vabatahtlikena rahvusvahelises skautide püsilaagripaigas Kanderstegis, Šveitsis. Lisaks noorteprogrammistele ning juhtimisüritustele võtavad ESÜ liikmed osa ka rahvusvahelistest koolitustest ja koostöös Soome skaudiorganisatsiooniga oleme korraldanud Eesti ja Soome skaudijuhtidele ühiskoolituse.

Koostöö Välis-Eesti skaudiorganisatsioonidega on viimastel aastatel vähenenud. Jätkuvalt osalevad ESÜ juhid Kajaka koolitusel ning Välis-Eesti suurlaagrites.

Mitmetel ESÜ skaudiüksustel on sõprusüksused teistes riikides ja toimub regulaarne koostöö näiteks Soome, Venemaa, Läti või Prantsusmaa skautidega.

5.2.7 Koolitused

Sarnaselt programmiga on vananemas ka olemasolev koolitussüsteem. Viimastel aastatel on toimunud uudseid lähenemisi juhikoolitusele ja räägitud on paindliku moodulsüsteemi loomisest, kuid see pole veel rakendunud.

Programmi uuendamisele paralleelselt peab toimuma koolitussüsteemi arendamine, millest osa on suunatud noorte programmi läbiviijatele ja üksuste haldamisega tegelevatele täiskasvanutele, osa ürituste korraldamisega tegelevatele vabatahtlikele ja osa nõ erioskuseid pakkuvatele erialakoolitustele (nt köietöö ja skaudiehitised).

5.2.8 Katusorganisatsioonid ja olulisemad koostööpartnerid/projektid

ESÜ on Skautide Maailmaorganisatsiooni (WOSM) täisliige ning seeläbi on võimalik meie liikmetel osa saada mitmetest ettevõtmistest üle maailma. Maailmaorganisatsiooni liikmeskond ulatub tänaseks üle 40 miljoni. ESÜ lähtub oma programmi koostamisel WOSMi raamkavas toodud prioriteetidest, milleks on vabatahtlikkus, kaasaegne ja paindlik organisatsioon, noorte kaasamine, noorukite toetamine täiskasvanuks saamisel, sooliste iseärasustega arvestamine ja võrdse kohtlemise tagamine, kõigi sotsiaalsete gruppide kaasamine, suhtluse, partnerluse ja ressursside tugevdamine.

ESÜ kuulub ühe asutajaliikmena Eesti Noorteühenduste Liitu, et kaasa rääkida Eesti noorsootöö ja noorteühenduste maastiku muutustes ja arengutes, mis läbi täidab organisatsioon oma liikmete ees ka eestkoste rolli. Viimaste aastate olulisemate temadena on esile kerkinud osaluskogud ja valimise langetamine, mis pakuvad võimalusi suuremaks koostööks ennekõike kohalikul tasandil. ESÜ ootuseks ENLile on ennekõike, et noorteühenduste katusorganisatsioon pakub eestkoste ja seisab noorteühingute huvide eest. ENL on pannud paika strateegilised eesmärgid aastaks 2018, millesse ka ESÜ on aktiivselt ENLile andnud sisendit ootuste kohta kui noorteühenduste katusorganisatsioonile. ENLi järgmise perioodi strateegilisteks eesmärkideks on soodne tegevuskeskkond noorteühendustele, noorte aktiivne osalus ühiskonnaprotsessides, ENL kui tugev katusorganisatsioon noorteühingutele ja osaluskogudele ning ENL kui noortevaldkonnale oluliste kvaliteetsete teenuste pakkuja. Regulaarse organisatsioonidevahelise suhtluse paremaks toimimiseks on ESÜ poolt määratud olulisematele partnerorganisatsioonidele omapoolne kontaktisik, tänu millele on tagatud jätkusuutlik koostöö.

2011. aastal pälvis ESÜ ENLi poolt Aasta Tegija tiitli ühiskondliku dialoogi tõstatamise eest noortega töötavate inimeste tausta kontrollimise teemal. ESÜ algatusel kutsuti kokku noorte turvalisuse teemat käsitlev ümarlaud, mille eesmärgiks oli juhtida tähelepanu kitsaskohtadele ja täiendada seadusandlust nii, et laste ja noortega töötavatel asutustel, sh noorteühendustel, on võimalik esitada päring karistusregistrile

vabatahtlikuna tegutsemiseks soovi avaldanud isiku kohta. Noortele turvalise keskkonna tagamine ning vabatahtlike taustakontroll sobimaks noortega tegelema on ESÜ jaoks prioriteet ning organisatsioon on selles osas rakendanud konkreetseid meetmeid.

ESÜ kuulub ka Vabaühenduste liitu EMSL, et olla kursis ja panustada laiemalt kodanikuühiskonnas toimuvasse. ESÜ osales EMSLi korraldatud vabaühenduste arenguprogrammi projektis Tõhusamad vabaühendused, elujõuline ühiskond, mille eesmärgiks oli kodanikeühenduste jätkusuutlikkuse tagamine ning nende professionaalsemaks muutumine, et vabaühendustes tehtud töö avaldaks ühiskonnas laiemat mõju. Projekti tulemusel tegime koostööd pikaajalise personalitöö kogemusega Ina Teppiga, kes omakorda aitas laiendada ESÜ toetajate ringi ning viis meid kokku oma ala professionaalidega erinevatest valdkondadest. Nii on toimunud ESÜ juhtidele heal tasemel projektijuhtimise koolitus ning liikmete seas läbi viidud rahuloluküsitlus.

ESÜ osales 2011. aastal, mil käimas oli Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta, Siseministeriumi korraldatud Vabatahtliku tegevuse pilootprogrammis, mille eesmärk oli edendada ettevõtete ja avaliku sektori töötajate vabatahtlikku tegevust ning pakkuda asutuste töötajatele võimalust vabatahtlikuna oma oskuste ja ajaga panustada programmis osalevatesse vabaühendustesse. Programmi raames valiti ESÜ koostööpartneriks Elion Ettevõtte AS. Koostöö eesmärgiks oli saada pädevat nõu ESÜ veebilahenduste vajaduste kaardistamisel ja uuendamisel ning konsultatsiooni kommunikatsiooni ja turunduse teemadel.

Euroopa vabatahtliku tegevuse aastal hakkas ESÜ aktiivsemalt oma tegevusse kaasama uusi vabatahtlikke. Kui varasemalt otsis ESÜ vabatahtliku tegevuste vahendamise portaalide kaudu skaudijuhte, kellelt oodati püsivat pikaajalist panust, muutis ESÜ oma vabatahtlike värbamise suunda ning on hakanud kaasama vabatahtlikke ka lühiajaliselt või projektipõhiselt.

2011. aastal toimus koostöö ESÜ ja Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondiga. Koostöö eesmärgiks oli teha jõulukaartide abil teavituskampaaniat diabeeti põdevate laste vajadustest, Lastefondist ja ESÜst. Lisaks teavituskampaaniale annetas ESÜ pool kaardimüügitulust Lastefondile insuliinipumpade ostuks, kes toimetab need edasi diabeeti põdevate laste peredele. Alanud koostööd on kavas jätkata.

2006. aastal alanud ühinemisläbirääkimised Eesti Gaidide Liiduga lõppesid 2010. aastal ühise otsusega, et lähiajal kaks organisatsiooni ei ühine ning hetkel on ülevaatamisel kahe organisatsiooni edasised koostöövormid.

2011. aasta algusest täidab EV õiguskantsler lasteombudsmani ülesandeid, kelle eesmärk on kaitsta lapse õigusi ning olla laste kaasaja, eestkõneleja ja lapse õiguste edendaja ühiskonnas. Lisaks lapse õiguste osakonnale loodi lasteombudsmani juurde nõuandev kogu, mille liikmeteks on alla 18-

aastased lapsed ja kuhu kuulub ka noor ESÜ esindaja. Nõuandva kogu eesmärk on kaasata lapsed neid puudutavate oluliste küsimuste aruteludesse ja anda võimalus lastel oma arvamusi ja seisukohti väljendada ning lastega seotud probleeme tõstatada.

2013. aastal algas koostöö Terve Eesti Sihtasutusega (TESA), et ühiselt aidata vähendada alkoholi liigtarvitamist Eestis ja aidata noortes kujundada tervislikke eluviise väärtustavaid hoiakuid. Eesmärkide saavutamiseks on ESÜ üks partneritest TESA projektides.

Väga positiivseks on kujunenud koostöö Suurbritannia suursaadikuga Eestis ja nii on Chris Holtby alates 2013. aastast meie organisatsiooni patrooniks, olles valitud oma Eestis kestva akrediteeringu perioodiks ESÜ peavanemaks. Chris Holtby kaasabil on edenenud meie koostöö muuhulgas ka äri sektoriga ning oleme saanud toetust Briti-Eesti Kaubanduskojalt ja samuti on peavanema kaasabil edenenud koostöö Haridus- ja Teadusministeeriumi ning veel mitmete teiste institutsioonidega.

UNICEF Eesti tunnustas 2013. aastal Eesti Skautide Ühingu Sinilinnu preemiaga, märkimaks meie pikaajalist panust noorte mitte-formaalse õppe korraldajatenä.

5.2.9 ESÜ veebilahendused

ESÜ koduleheküljel on inforohke, kuid saanud liikmetelt tagasisidet, et vajaliku leidmine valmistab raskusi. ESÜl on valminud internetipõhine andmebaas, kuhu on võimaldatud osaline ligipääs ka skaudijuhtidele oma üksuse info haldamiseks, mis on lihtsustanud üksuste administratiivtööd ning loonud organisatsioonile uusi võimalusi andmete haldamiseks. Andmebaasi arendused on praeguse koostööpartneriga olnud vaevalised, kuid sõltumata tellimuse täitjast vajab andmebaas pidevat arendamist, et lihtsustada info haldamist ja vastata organisatsiooni vajadustele.

ESÜ haldab ka kontot populaarses suhtlusvõrgustikus Facebook, et kõnetada noori kasutades kaasaegseid suhtluskanaleid ja edastada kiiremini soovitud infot ja sõnumeid laiemale ringkonnale.

Mitme erineva infokanali kasutamine on muutnud administratiivtöö aeganõudvaks ning päevakorda on tekkinud vajadus tervikliku süsteemilahenduse järele.

5.2.10 Sissetulekud

ESÜ tegevust rahastavad peamiselt tegevus- ja projektitoetuste alusel Haridus- ja Teadusministeerium, Hasartmängumaksu Nõukogu ja Kaitseministeerium, kuid oleme projektide teostamiseks toetust saanud ka erinevatelt fondidelt (nt VÜF, WOSMi PDGF). Haridus- ja Teadusministeerium toetab noorteühinguid aastatoetusega eesmärgiga tõsta nende võimekust ja saavutada noorsootöö ning noortepoliitika riiklikke

eesmärke, mille saamiseks kandideerib ESÜ võrdsetel alustel koos teiste noorteühingutega. Aastatoetust saavad noorteühingud, mille tegevus hinnatakse kvaliteetseks ja millel on vähemalt viies maakonnas kokku vähemalt 500 liiget ning noorsootöö ühingud, mis esindavad suuremaid valdkondlikke huvigruppe. ESÜle eraldatav riiklik toetus on aastapõhine ning selle suurus võib varieeruda meist sõltumatult, mistõttu on väga oluline mitmekesisitada ESÜ tulubaasi ja leida juurde nii püsivaid kui ühekordseid lisarahastajaid. Kaitseministeerium toetab ning julgustab riigikaitset ja kaitsetaht tugevdavate valitsusväliste organisatsioonide tegevust, et kaasata kodanikke laiemalt riigikaitse, tugevdades nii Eesti iseseisvust. ESÜd toetab Kaitseministeerium erinevate koolituste ja vanemskaudialiste seiklustegevuse läbiviimise rahastamisega (nt Ämbliku kursused, ERNA matk ja skaudijuhi koolitused).

Väikese osa tuludest moodustavad ka liikmetelt laekunud liikme- ja osavõtumaksud, eraisikute annetused ja organisatsiooni omateenitud tulu.

5.2.11 Kinnisvara ja muud skaudikeskused

ESÜl on Türi vallas Rassi külas Järvamaal Tagametsas 7,8 ha püsilaager-õppekeskus, mis on nii ESÜle kui ka teistele Eesti noortele sobiv koht looduse keskel laagrite ja ürituste korraldamiseks. Tagametsa haldamise lihtsustamiseks on loodud koos EGLiga Kodumetsa Sihtasutus. Mitu aastat on olnud tegemisel Tagametsa detailplaneering, mille olemasolu on hädavajalik nii laagriala edasiseks arendamiseks kui ka rahastuse leidmiseks.

ESÜle kuulub ka 4,17 ha Mihkel-Võsa maatükk Saaremaal Kihelkonna vallas Kurevere külas, mille ühing sai eraannetajalt kingituseks noortelaagrite läbiviimiseks.

Samuti kuulub ESÜle Pärnumaal Vändra vallas asuv Anton Õunapuu kodukoht pindalaga 2,1 ha, kus asub infotahvel ning mälestuskivi Eesti skautluse rajajale.

ESÜl puudub Saaremaa ja Pärnumaa maa-alade osas detailine tegevusplaan edasise kasutuse kohta ning korraldamata on maa-alade regulaarne esmane korrashoid ja hooldus.

2014. aastal loodi ESÜ juurde OÜ Skaudimaja, mille üheks ülesandeks saab olema sotsiaalse ettevõtlusega seotud projektide ja ESÜ kinnisvara haldamine.

2011. aastal renoveeriti Tartu skautide eestvedamisel rendipinnad Tartu kesklinnas ning avati piirkondliku maleva vajadusi arvestav Tartu skaudikeskus. Hoonet kasutab peamiselt Tartumaa Skautide ja Gaidide Malev, lisaks on seal korraldatud ka ESÜ tegevusi (nõupäevad, koolitused).

5.3 SWOT-analüüs

5.3.1 Tugevused ja nõrkused

ESÜ peamisteks tugevusteks võib pidada järgmisi asjaolusid: tugev organisatsiooni „meie“-tunne; salliv ja avatud suhtumine; hea kuvand; vabatahtlike olemasolu liikmeskonna näol; regulaarne piirkondlik tegevus üksustes; nii eesti- kui venekeelsed kestvalt tegutsevad üksused; erivajadustega noorte kaasatus tegevusse; üleriigilised noorteüritused; rahvusvahelisus; tugev ideoloogiline baas ja skautlik meetod; taskukohane ja mitmekülgne tegevus; stabiilne finantsseis; koostöö erinevate organisatsioonidega; palju võimalusi eneseteostuseks; traditsioonid nii skautluse algusaastatest kui ka taasiseseisvumisjärgsed uued algatused; Metsamärgi kursuste traditsioon skaudijuhtidele; püsilaager Tagametsas; internetipõhine liikmeskonna andmebaas; asjatundlik töötajaskond ja büroo.

Peamisteks nõrkusteks on juhtide nappus igal tasandil; suletud hoiakud mitteliikmete ja muutuste suhtes; vähene mitteliikmete kaasatus igal tasandil; valitavate ametikohtade täitmisel vähene arvestamine inimeste sobivuse, oskuste ja pädevusega; kontrollmehhanismide vähesus ja mittekandamine tegevuse üle igal tasandil; liikmete kaasamine operatiivsete otsuste langetamisse, mistõttu otsuste tegemine venib; sisekommunikatsioonisüsteemi mittetoimimine; regulaarse piirkondliku tegevuse vähenemine; ebaühtlane regionaalne struktuur; juhtide ülekoormatus ja väsimus; IT-kontseptsiooni puudumine; õppematerjali ja -vahendite nappus; aegunud nii noorteprogramm kui koolitussüsteem; erivajadustega noortele suunatud tegevuste vähesus; vähene perede kaasatus.

5.3.2 Võimalused ja ohud

ESÜ peamised võimalused väljastpoolt organisatsiooni on üha suurenev vabatahtliku tegevuse väärtustamine ning ettevõtete toetus ja panustamine vabaühendustesse nii rahaliselt kui oskusteabega. ESÜ saab pakkuda tööpraktika võimalusi nii noortele kui ka täiskasvanutele, säilitada või tekitada tööharjumust ning pakub elukestvat mitteformaalset täiend- ja ümberõppe võimalusi igas eas isikutele. Samuti on olulisteks võimalusteks koostöö erinevate organisatsioonidega; KOVide kohalike skaudiüksuste rahaline toetus; organiseerumata noorte suur arv, keda kaasata; koostöö koolide ja kõrgkoolide, katusorganisatsioonide, lapsevanemate, avatud noortekeskuste, meedia ja sponsoritega. Peamisteks ohtudeks on noorte passiivsus ja järjekindluse puudumine; lapsevanemate huvi puudumine lapse tegevuse suhtes; konkurents noorte ajakasutuse osas (teised noorteühendused, organiseerimata konkurents, Internetis surfamine, arvutimängud, telemängud, meelelahutus, raha eest pakutavad seiklusüritused; infouputus; juhtidel muud väljakutsed; tööandjate vähene toetus skaudijuhtidele vabatahtlikule tegevusele; ühiskonnas järjepideva vabatahtliku tegevuse mõiste segiajamine ühekordse panustamise ehk heateo, annetuste tegemise ja oma pereliikmete aitamisega.

5.4 Väliskeskkonna mõjud ESÜle laiemalt vaadeldes

ESÜd – nagu iga organisatsiooni – mõjutab keskkond, milles tegutseme. Järgnevalt on analüüsitud väliskeskkonnast tuleneda võivaid ohte ja võimalusi demograafia, kogukonna, väärtushinnangute muutuste, majandussuundade, õiguslike küsimuste, poliitika ja konkurentsi alavaldkondade lõikes.

5.4.1 Demograafia

Demograafilised muutused Eestis mõjutavad ESÜ liikmeskonda. Eesti iive on olnud 20 aastat negatiivne kuni aastani 2010, mistõttu on vähenenud ka noorte arv. Üldine noorte arvu vähenemine mõjutab ESÜ otsest sihtgruppi, samas arvestades asjaolu, et Eesti noortest on vaid 7-10% kuulumas noorteühendustesse, ei tohiks see olla liikmeskonna vähenemise põhjuseks. Kui aastal 2005 oli 7- kuni 26-aastaseid noori Eestis 366 914, siis prognooside kohaselt väheneb noorte arv käesoleva arengukava lõpuks alla 300 000 (allikas Eesti Noorsoo Instituut). Noorte vähenemine rahvastiku hulgas mõjutab ka ESÜ liikmeskonna suurust.

Rahvaarvule avaldavad mõju eelkõige sündimus ja seda mõjutav perepoliitika, suremus ja seda mõjutav tervisepoliitika ning välisränne ja seda mõjutav rändepoliitika.

5.4.2 Kogukond

Eesti kogukonnas valitseb ebaselge pilt sellest, mida skautlus endast kujutab (nt arusaam, et skaudid on vaid poisid). Seetõttu tuleb skautlikku liikumist tutvustada nii kohalikke kui üleriigilisi meediakanaleid kasutades. Kuigi Noorteseire küsitluse põhjal, mis viidi läbi 10- kuni 26-aastaste hulgas, ilmnes, et 91% noortest osaleb vähemalt ühes noorsootöö tegevuses, on noorteorganisatsioonides osalemine üks väiksema osalemismääraga noorsootöö tegevusi. Noorteorganisatsioonide tegevustes osaleb keskmiselt kolmandik noorsootöö tegevustes osalevatest noortest, kusjuures nooremates vanuserühmades on osalejate osakaal pisut madalam kui vanemates. Kõige sagedamini toodi välja noorsootöös mitteosalemise põhjustena puudulik info huvipakkuvate tegevuste kohta või huvipuudumine juhendatud tegevuste vastu. Nendes noorsootöö valdkondades, mis eeldavad noortelt endilt suuremat algatusvõimet, nagu noorteühingud või -projektid, on noorte osalus keskmisest oluliselt madalam.

Järjest rohkem tegelevad noored ka muude seiklusürituste ja hobidega, mis on ligitõmbavad ning vähem järjepidevust nõudvad. Kõige levinumaks huvitegevuseks on sport kõigis vanuserühmades ning sellega tegeletakse ka kõige sagedamini. Nooremates vanuserühmades on levinud osalemine kunsti- ja käsitööringides ning laulukooris. Kõige vähem tegeletakse õpilasfirmade, tehnika, looduse ja näitlemisega (mõned korrad aastas).

Vanemate vanuserühmade huvi kasvades suurenevad ka nõudmised info detailsusele ja kvaliteedile. Ligemale 70% noorsootöös mitteosalevatest noortest surfab iga päev Internetis (seda teevad ka noorsootöös osalevad noored), mis on küll kiire ja odav viis suhelda, sh rahvusvaheliselt, kuid samas soodustab istuvat eluviisi ja arvukad tehnilised abivahendid nõuavad järjest vähem mõtlemist ja mälu kasutamist.

Lapsevanemad ei ole piisavalt kaasatud oma laste vaba aja veetmise sisustamisse ja ei ole tihti skautlusest teadlikud.

5.4.3 Muutused väärtushinnangutes

Vaatamata senisele suurele materiaalsuse tähtsustamisele on hakatud enam väärtustama peret, noori ja nendega seotud tegevusi. Kõrgemalt hindama on hakatud näiteks ka aktiivselt vaba aja veetmist, ühiskonda vabatahtlikuna panustamist jms.

Kasvanud on heategevuse toetamine. Ühiskonna suhtumine vabatahtlike tegevusse on muutunud paremuse suunas, teadlikkus on kasvanud ja aina enam leiab vabatahtlik töö ka tunnustamist. Vabatahtlikus tegevuses osalemine on Eesti noorte hulgas suhteliselt levinud – selles on osalenud ligemale pooled noortest. Enamasti on vabatahtlik tegevus seotud kas kellegi abistamisega või talgutega, kuid siiski on vabatahtlikus tegevuses osalemine pigem juhuslik, mitte regulaarne ja planeeritud igapäevategevuse osa.

Noortel on palju õigusi, kuid vähe vastutust ja sellega seoses on neid raske mõjutada. Noored ei ole harjunud võtma vastutust kodanikena (teiste inimeste, riigi, keskkonna jms ees) ja seetõttu võib olla raskendatud liikmete leidmine ning võib olla suurenenud noorte hulk, kes käituvad isekalt ja ei arvesta oma tegude tagajärgedega. Lihtne allikakriitilise abita ligipääs tohutule infomahule võib mõjutada noorte väärtushinnangute kujunemist negatiivselt. Kuna religioon traditsioonilise väärtuste kandjana ei ole enam ühiskonnas, eriti aga noorte seas populaarne on alternatiivsed väärtusõpetused hädavajalikud. Noorsootöö loob tingimused, mis aitavad kaasa isiksuse arengule. Küpsem, enda eelistustest ja võimetest teadlikum isiksus teeb ka paremini läbimõeldud ja põhjendatumaid otsuseid, mis on oluline saavutamaks tema enda ja tema kaaslaste suurem rahulolu ning selle kaudu ka tasakaalustatud areng ühiskonna tasandil tervikuna.

5.4.4 Majandussuunad

Osana ühiskonnast tuleb ESÜ tegevuse planeerimisel arvesse võtta üldist majanduslikku seisutaset nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil. Seoses ülemaailmse majanduslangusega on viimastel aastatel riiklikud toetused osaliselt külmutatud ja kohati kahanenud, kohalikul tasandil on rahalised toetused noorsootööl vähenenud või hoopis kadunud. Samas on olemas mitmeid kolmanda sektori toetusfonde, millest paljud peavad oluliseks toetada MTÜde arengut ja jätkusuutlikkust ning selliste toetusvõimaluste osakaal on viimastel aastatel järjest kasvanud.

Eesti liitumine euroalaga tõi kaasa kiire hinnatõusu, mis on suurendanud tegevuste läbiviimise kulusid. Seoses majanduslangusega pole palgad ühiskonnas üldjuhul tõusnud, paljudel juhtudel hoopis vähenenud. Kuigi majandussurutiseaegne tööpuudus on taandumas on töötute hulk jätkuvalt suur ning eriti kõrge noorte seas. Sellest tulenevalt pole olnud üldjuhul võimalik oluliselt tõsta tegevusega kaasnevaid osavõtu- ja liikmemakse.

Mitmekesise tegevuse pakkumise eelduseks on ka selleks majanduslike võimaluste leidmine. Täna on ESÜ kasutanud nii ministriumite, nt Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteühendustele mõeldud toetusvõimalusi kui ka heategevuslike sihtasutuste, nt Avatud Eesti Fondi Vabaühenduste fondi, toetusi. Hädavajalik on laiendada ja mitmekesistada ESÜ tulubaasi ning teha selle nimel pidevalt tööd, et tagada organisatsiooni tegevuseks vajalike vahendite olemasolu.

5.4.5 Õiguslikud küsimused

Eestis kui arenevas riigis muutub seadusandlus, mis mõjutab otseselt ESÜ tegevust. Vabatahtlik tegevus ja vabatahtlikud on tänasel päeval valdavalt riiklikul tasandil sätestamata. Suur osa tööst tehakse ESÜs vabatahtliku tööna, mille osas tänane maksupoliitika ei tee erisusi palgatöötajatele, juhataste liikmetele ja vabatahtlikele kulude katmisel, mis toob kas organisatsioonile või vabatahtlikule kaasa täiendavaid kulusid.

Seadusloomes on ESÜl võimalik kaasa rääkida nii koostöös noorteorganisatsioonidega kui ka teiste kolmanda sektori organisatsioonidega, ennekõike läbi selleks eestkostet pakkuvate katusorganisatsioonide EMSL ja ENL.

5.4.6 Poliitika

Senised poliitilised suunad on näidanud, et iga aastaga suureneb noorsootöö väärtustamine erakondade poolt ning riik toetab noorsootööd järjest enam. Euroopa Liiduga liitumine on taganud suurema välispoliitilise stabiilsuse ning võimaldanud meile ligipääsu mitmete fondide vahenditele ja suurendanud noorte reisimis- ja rahvusvahelise vabatahtliku tegevuse võimalusi.

Väga oluline on jätkuv hea otsesuhtlus ja koostöö HTMiga, et olla aktiivselt kaasa rääkimas noorsootöö puudutavates küsimustes. Oluline on teavitustöö riiklikul tasandil, et noorteühinguid teadvustataks kui parimat viisi noorsootöö tegemisel ning mõistetakse noorteühingute olulisust ja vajadust ühiskonnas.

5.4.7 Konkurents

Konkurentsitingimustes tuleb ESÜl arvestada, et noortel on palju muid atraktiivseid tegutsemisvõimalusi ning ESÜ poolt pakutav peab olema

huvitav ja mitmekesine. Ainuüksi ENL ühendab täna ligi 50 Eestis tegutsevat noorteühendust, kuid ühenduste koguarv on veelgi suurem. Aktiivsed noored on sageli ülekoormatud, kuna nende ressursi kasutavad juba mitmed noorteorganisatsioonid ja -liikumised. Suurenenud on just noortele suunatud projektide arv ning tõusnud noorte omaalgatuse toetamine. Julgemini osaletakse ka rahvusvahelistes noorteprojektides (sh vabatahtlik teenistus). Samas eelistavad noored sageli tööle minna ja raha teenida ning mitte osaleda ühiskondlikus tegevuses, olles pigem tarbijad. Samuti puudub paljudel huvi organiseeritud tegevuse vastu.

Eestis on skautlusega sarnastel põhimõtetel ja laias vanuseskaalas tegutsemas mitmeid teisi noorteühendusi ning organisatsioone, mistõttu on tähtis välja tuua ja säilitada oma identiteet. Meedia passiivse hoiaku tõttu noorsootöösse on raske tähelepanu saavutada ning seetõttu tuleb rohkem panustada meediasuhtluse korraldamisse.

6 JUHTIMISE JA VALDKONDLIKUD TULEMUSNÄITAJAD

ESÜ tegevuse planeerimine ja korraldamine jaguneb kuueks valdkonnaks:

1. organisatsiooni arendus ja juhtimine;
2. noorteprogramm;
3. inimvara;
4. haldus;
5. kommunikatsioon;
6. avalikud suhted.

Valdkonnad on jagatud alavaldkondadeks, mille juures on välja toodud valdkondlikud eesmärgid ja tulemusnäitajad.

6.1 Valdkond: organisatsiooni arendus ja juhtimine		Eesmärk: organisatsioon on otstarbekalt üles ehitatud, tagatud on efektiivne toimimine, ajakohaste protsesside ja tegevusplaanide koostamine	
<i>Alavaldkond</i>		<i>Alaesmärk</i>	<i>Tulemusnäitajad</i>
Eesmärgid ja prioriteedid		Olemas on noorte vajaduste, riikliku strateegia ja WOSM strateegiaga kooskõlas olevad strateegilised eesmärgid lühija kaugperspektiivis.	Iga aasta on koostatud arengukavale tuginev aastategevuskava/prioriteetide loend, mis on kinnitatud üldkogu poolt. Valitud on partnerorganisatsioonid (nt teised noorteorganisatsioonid) nii Eesti kui rahvusvahelise koostöö (sh NSO) tasandil. Täpsustatud ning rakendunud on koostööpõhimõtted Eesti Gaidide Liiduga. Sõnastatud on organisatsiooni regionaalsete allüksuste struktuur ja arenguperspektiiv. Välja on töötatud koostöövormid noorsootöö õpetamisega seotud õppeasutustega ja noorsootööõppes on skautlus tänapäevaselt käsitletud.
Protsesside kirjeldused, standardid, alusdokumendid (põhikiri, erijuhendid, juhendid, kodukorrad), kvaliteedijuhtimine		Kirjeldatud on olulised protsessid ja standardid ning olemas vastavad vormid. Tagatud on järgimise kontroll.	ESÜ tegevuste korraldamisel on kasutusel kvaliteedistandardid ning olulised toimingud ja põhimõtted on süsteemselt kirjeldatud (juhendid jms) ning neid järgitakse. Loodud on ettevõtmiste eesmärkidele vastavuse hindamise süsteem (nt suurürituste korral) ning seda järgitakse. Juhtimistasandil on ESÜ-sisesed ja teiste organisatsioonide „parimad praktikad” märgatud ja jagatud.
Eestkoste ja esindamine	Noored	Noorte huvide eest seismine ja nende arvestamine.	Noored on kaasatud ja osalevad organisatsiooni juhtimises Noorte liikmete huvid on esindatud ESÜd esindavates katusorganisatsioonides. Tegutsev ja organisatsiooni tööd suunav noorte arvamus/osaluskogu (nõ Noortekogu).
	Üksused	On loodud soodne keskkond kohalike üksuste tegevuseks (KOV jt).	Vähemalt pooled kohalikest skaudiüksustest teevad koostööd või on oma liikmete kaudu esindatud KOVi ja/või maakondlikus noorte osaluskogus.
	ESÜ, teised noorteorganisatsioonid, partnerorganisatsioonid (WOSM, ENL, EMSL)	Soodne keskkond noorteühenduste, sh ESÜ, tegevuseks riiklikul tasandil. Toetav rahvusvaheline skautlik võrgustik ESÜ tegevuseks.	ESÜ on esindatud WOSMi koostöövõrgustikes. Osalus/esindatus riikliku noorsootöö otsustus/osaluskogudes. ESÜ huvid on esindatud ja arvesse võetud katusorganisatsioonide ja Eesti noorsootöö juhtimise juures.

6.2 Vald kond: noorteprogramm	Eesmärk: ESÜ tegevusprogramm on uuenduslik, innovaatiline, noori arendav	
<i>Alavaldkond</i>	<i>Alaesmärk</i>	<i>Tulemusnäitajad</i>
Programm – eesmärgid, metoodika, tegevus üksustes	ESÜI on välja töötatud uus terviklik noorteprogramm.	ESÜI on eakohaselt süvenev noorteprogramm, mis täiendab kooliprogrammi ja on vastavalt vanusegrupile erinev ning olemas on programmilahendused sõltuvalt , huvidest ja erivajadustest. Üksuste tegevus tugineb noorteprogrammis seatud eesmärkidele ja meetodile. WOSM programmparandused on ESÜ programmis arvesse võetud.
Üle-Eestilised ja üksuste üritused	Noortetegevus on mitmekesine ja toimib piirkondlik koostöö.	Üksustes toimuvad regulaarsed kokkusaamised (koondus) vähemalt kaks korda kuus. Igas üksuses toimub kord poolaastas üritus kõigile üksuse liikmetele. Iga liige osaleb ühe aasta jooksul vähemalt ühel üle-Eestilisel ja ühel piirkondlikul üritusel. Toimuvad traditsioonilised üritused (nt suurlaager, ERNA matk, Talimängud, hundude Kriimsilma laager, Metsajõulupuu, Jüripäev, Olümpiamängud, skaudioskuste võistlus). Iga üleriigilise ürituse raames on programmi läbiviimisesse kaasatud vähemalt kolm koostööpartnerit. Üksused on ürituste programmi korraldamisse kaasanud igal aastal vähemalt ühe partneri (huvikool, eriala spetsialist vms). Iga üksus teeb aastas vähemalt ühe ürituse koos mõne teise ESÜ (lähi-/sama piirkonna) üksusega. Skautlikud kombid (nt hüüud, skautlikud lõkkeõhtud, vormi või kaelaräti kandmine, ürituste märgid, sõprusring, skaudilaulud) on kasutuses igas tegevuses. Vene üksused on kaasatud ESÜ ürituste (vähemalt JP ja suurlaagrid) korraldamisse ja ESÜ üritustel ning koolitustel on tagatud tõlge vene keelde. Ürituste programm on erivajadustega noorte osalemise korral neile kohandatud.
Sümboolika	Programmi toetava ja noortepärase sümboolika olemasolu.	Programmi läbimise ergutamiseks ja tunnustamiseks on kasutusel ühtne sümboolika. Noored on rahul sümboolikaga. Noored on kaasatud vähemalt poolte ürituste sümboolika väljatöötamisse.
Abivahendid, õppematerjalid: programmi läbiviijatele programmis osalejatele	Tagatud on programmi läbiviijatele ja osalejatele vahendite ja juhismaterjalide olemasolu.	100% noorteprogrammist on kaetud metoodiliste vahenditega (programmis osalejatele). 100% noorteprogrammist on kaetud õppematerjalidega, mis on kättesaadavad nii digitaalselt kui paberil (nt skaudijuhi käsiraamat, metoodilised materjalid programmi läbiviijatele).

Rahvusvaheline noorteprogramm	Eesti noored saavad osa rahvusvahelisest noorsootööst, sh WOSMi korraldatud üritused.	<p>10% aktiivsetest liikmetest on igal aastal osalenud rahvusvahelistel skaudiüritustel.</p> <p>Rahvusvaheliste noorteürituste/projektide spekter, milles ESÜ liikmed osalevad, on mitmekesisestunud ja lisandunud on vähemalt kaks uut koostöövormi.</p> <p>Pooltel üksustel on rahvusvaheline sõprusüksus, kellega tehakse regulaarset koostööd.</p> <p>Iga kolme aasta tagant on ESÜst Kanderstegi skaudikeskuses hooajaline vabatahtlik.</p> <p>Vähemalt ühel ESÜ üritusel aastas on osalemas ka teiste riikide skaute.</p> <p>Väljaspool Eestit toimuvatel rahvusvahelistel üritustel on ESÜ esindatud vähemalt 75% ESÜ üksuste, milles tegutsevad skaudi- kuni rändurialised, liikmetega.</p> <p>JOTA ja JOTI jätkuv korraldamine.</p> <p>ESÜ võõrustab arengukava perioodi jooksul vähemalt ühte WOSMi seminari/juhtimisüritust või muud rahvusvahelist skaudiüritust.</p> <p>ESÜ on esindatud vähemalt kümne noorega 2015. aasta maailmajamboreel.</p>
-------------------------------	---	--

6.3 Valdkond: inimvara	Eesmärk: tagatud on liikmeskonna kasv ja juhtide järelkasv	
Alavaldkond	Alaesmärk	Tulemusnäitajad
Programmis osalejad: hundud skaudid vanemskaudid rändurid	Noorte ja üksuste arv on kasvanud. Juhtide pealekasv tuleb liikmeskonnas tegutsevatest noortest.	Igal aastal on tegevusse kaasatud üle 1000 noore. Noorte aktiivsete liikmete arv on kasvanud 10% aastas. Organisatsioonist lahkuvate noorte arv ei ületa aastas 5%. Uute liitujate arv kasvab iga-aastaselt ja on suurem kui lahkujate arv. 70% liikmeskonnast on läbinud vähemalt kahe ja 50% vähemalt kolme vanuserühma programmi. Rändurid on aktiivselt kaasatud tegevuse korraldamisse ja 25% ränduritest on saanud programmi läbiviijateks. Igas maakonnas on vähemalt üks tegutsev üksus. Seatud on eesmärgid, millistes maakondades on malevad ja millistes lipkonnad ning 2020. aastaks on eesmärk saavutatud. Liikmeskonnas on ka erivajadustega noori ning vähemalt üks erivajadustega noorte üksus.
Programmi läbiviijad: aktiivsed liikmed passiivsed liikmed Abijõud /töögrupid Büroo	Programmi läbiviijate arv on kooskõlas üksuste ja planeeritud ürituste ning organisatsiooni arenguvajadustega.	Iga kümne noore kohta üksuses on vähemalt üks täiskasvanud skaudijuht ja igas iseseisvas kohalikus üksuses (lipkond) on vähemalt kaks täiskasvanud skaudijuhti. ESÜs on töö põhikohaga vähemalt kolm inimest. Vabatahtlik on skautluses seotud kuni kolme ameti/ülesandega (sh töö noortega üksuses), et vältida ülekoormatust. ESÜ ürituste korraldamisel jälgitakse, et on tagatud ürituste korraldamise jätkusuutlikkus ning kaasatud on uusi tegijaid. Programmi läbiviijatena ja ürituste korraldajatena on kaasatud ka neid, kes ei ole üksustes tegevad. Kõigi skaudijuhtide pädevus on vastavuses noorsootöötaja kutsestandardis toodule ja töö iseloomule. Äsja tegevust alustanud skaudijuht osaleb esimesel kolmel aastal iga-aastaselt vastaval täiendkoolitusel. Iga skaudijuht osaleb vähemalt kord kahe aasta jooksul mõnel täiendkoolitusel. ESÜ töötajad osalevad vähemalt ühel ametialasel täiendkoolitusel aastas. ESÜ üleriigiliste noorte laagrite/ürituste korraldajate seas on alati ka sertifitseeritud laagrikasvataja või juhataja Passiivsetele liikmetele edastatakse regulaarset infot osalusvõimaluste kohta. Igal aastal on vabatahtlike tunnustamisüritustel nominentidena ka skaudid.

Vabatahtlikud	Olemas lisaressurss eesmärkide saavutamiseks ning jätkusuutlikkus vabatahtlike värbamisel ja kaasamisel.	Olemas on vabatahtlike ja lapsevanemate kaasamise strateegia ja iga-aastane tegevuskava ja selle eest vastutaja. ESÜl on selge ülevaade võimalikest tööülesannetest, mida anda projektipõhiste vabatahtlikele. Poolte ESÜ ürituste korraldamisse on kaasatud vähemalt üks uus vabatahtlik väljastpoolt skautlust (nt Vabatahtlike värava kaudu). Pooled projektipõhised vabatahtlikud jäävad skautluses edasi tegutsema vähemalt projektile järgneval aastal. Igal üksusel on aastas vähemalt üks lapsevanemaid kaasav pereüritus.
Liikmeskonna arvestus	Liikmeskonna detailse ülevaate ja trendidest teadlikkuse olemasolu.	Iga-aastaselt on üldkogule esitatud statistiline analüüs ESÜ ja allüksuste liikmeskonna kohta, mis annab muu hulgas ülevaate arengukavas seatud eesmärkide täitmisest. Kaardistatud on vajadused andmebaasi täiendamiseks ja need on rakendatud. Olemas on kõikide liikmete toimivad kontaktandmed, sh e-posti aadress.

6.4 Valdkond: haldus	Eesmärk: tagatud on nii jooksva aasta kui 5 aasta perspektiivis piisav vahendite olemasolu	
Alavaldkond	Alaeesmärk	Tulemusnäitajad
Finants	Tagatud on piisav rahaline suutlikkus, et viia ellu programm.	<p>ESÜ on jätkuvalt riikliku aastatoetuse saaja ning lisaks on tegevus finantseeritud erinevate fondide kaasabil.</p> <p>Kasutatud on potentsiaalsed rahastusvõimalused ja rahastus tuleb iga-aastaselt vähemalt neli erinevat tüüpi allikast.</p> <p>Igal aastal lisandub vähemalt üks uus toetaja, sh laagrite vms rahastajana. Omatulu on suurenenud iga-aastaselt ja ka omatulu allikad on mitmekesistunud.</p> <p>Kasvanud on sihtotstarvet määramata rahastuste, mitte-projektipõhiste toetuste hulk.</p> <p>Olemas on reservfond, mis tagab organisatsiooni püsivategevuse vähemalt pooleks aastaks.</p> <p>Kõigi kohalike üksuste püsivategevust toetatakse rahaliselt ESÜ poolt lisaks ESÜ projektikonkursile.</p> <p>Ürituste osavõtumaksud on liikmetele taskukohased.</p>
Kinnisvara/rendipinnad	Tagatud on hea keskkond skautliku tegevuse korraldamiseks.	<p>Kõigil üksustel on olemas ruumid kohalikuks tegevuseks. Regionaalsetel malevatel on kasutada skaudikeskus (pikaajaline kasutusleping vms).</p> <p>Tagametsa püsilaagrikeskus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on kasutatav ESÜ ja üksuste ürituste läbiviimiseks aastaringset; • renditulu on piisav jooksvate kulude katteks ja investeringuteks; • olemas on palgaline töötaja keskuse haldamiseks; • investeringuteks on tagatud lisarahastus erinevatest fondidest/rahastajatelt; • koostatud on keskuse arengukava ja iga-aastased tegevuskavad. <p>Saaremaa laagriala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maa-ala on kasutatav suvise püsilaagripaigana; • koostatud on laagriala arengukava. <p>Anton Õunapuu sünnikoht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tagatud on regulaarne maa-ala korrashoid ning koostatud kasutusplaan. <p>Olemas on kaasaegsed vajadustele vastavad büroo- ja laoruumid.</p>
IT	IT-seadmete, keskkondade ja operatsioonisüsteemide ning andmetöötlusvahendite olemasolu.	<p>Loodud on IT-taristu (sh vajalik riist- ja tarkvara, andmeanalüüs, andmete haldamine)</p> <p>Tagatud on ESÜ toimimiseks vajalike IT-teenuste kättesaadavus (kommunikatsioon, intranet, www).</p> <p>ESÜ on teistele noorteühendustele eeskujuks kasutusel olevate IT-lahenduste osas.</p>
OÜ Skaudimaja	Toimiv OÜ	OÜ Skaudimaja haldab ESÜ kinnisvara ja ettevõtlusega seotud projekte, mis toetab skautlikku tegevust.

Skaudiladu	Tegevusvahendid, väikevahendid	Tagatud on esmavajalike vahendite olemasolu tegevuste ja programmi läbiviimiseks ja nende otstarbekas kasutus.	Nii ESÜ üritustele kui üksustele laenutamiseks on olemas asjakohane varustus ja selle säilitamiseks vastavad ruumid. Iga juht saab programmiga seotud õppematerjalid tasuta.
	Raamatukogu	Toetavate materjalide ja skautliku kirjanduse olemasolu kättesaadavus.	Liikmetel on ülevaade ESÜ raamatukogus olevast skautlikust ja noorsootöölalasest kirjandusest ja digitaalsel kujul olevast teabest, mis on laenutamiseks/kasutamiseks kättesaadav. Olemas on süsteemne lähenemine abimaterjalide/raamatute kogumiseks.
	„Skaudipood“		Olemas on programmi toetav (sh taskukohane) atribuutika ja meened.

6.5 Vald kond: kommunikatsioon		Eesmärk: tagatud on infovahetus liikmeskonna ja sidusgruppidega (nt lapsevanemad) ning partnerorganisatsioonidega	
Alavaldkond		Alaeesmärk	Tulemusnäitajad
Sisesuhtlus	Lapsed/noored	ESÜ info on ülevaatlik, ammendav ja kättesaadav ning jõuab sihtgrupini operatiivselt. Liikmeskonna ootused on kaardistatud.	ESÜ kasutab noortepäraseid suhtluskanaleid, sh kõigi ürituste puhul (Facebook jms). Kõigi piirkondlike üksuste noored, vsk- või rändurialised, osalevad juhtimisüritustel. Rahulolu küsitlus viiakse läbi kord kolme aasta tagant. Juht teab kõikide oma üksuse noorte ja lapsevanemate kontaktandmeid. 75% noortest, alates skaudieast, on seotud ühe ESÜ veebipõhise infoallikaga.
	Täiskasvanud juhid		Piirkondlikud juhtide koosolekud (nt. juhtide koda) toimuvad vähemalt üks kord poolaastas. Kaks korda aastas toimuvad ESÜ nõupäevad. Kõik täiskasvanud juhid osalevad aastas vähemalt ühel ESÜ juhtimisüritusel. Toimub üksustevaheline infovahetus ja olemas on selleks sobiv keskkond/ IT-lahendus (üksused on teadlikud koostöövõimalustest teiste üksustega). ESÜ kodulehe juures on kasutusel intranet programmi läbiviijatele vajalike materjalidega ja suhtluskanalina. Passiivsete liikmetega võetakse vähemalt kord aastas personaalselt ühendust ja teavitatakse neid eelolevatest suurematest üritustest.
	Lapsevanem		Üksused korraldavad regulaarselt, vähemalt kord aastas, lapsevanemate koosolekuid, kus osaleb vähemalt 50% lapsevanematest. Lapsevanematel on oma üksuse ja ESÜ juhtide kontaktandmed. ESÜ kodulehel on eraldi sektsioon lapsevanemale.
	Vabatahtlikud (mitte-ESÜ liikmed)		Vabatahtlikud on operatiivselt teavitatud ESÜst ja kaasamisvõimalustest (nõ tööpakkumised ESÜst) ning selleks on kasutatud asjakohaseid infokanaleid.
Infovahetus katus- ja partnerorganisatsioonidega	HTM	Tagatud on valdkondliku info toomine oma organisatsiooni nii juhatuse kui liikmete tasandil.	Liikmeskonda on teavitatud olulisematest arengutest riiklikus noorsootöös.
	EMSL, ENL		Liikmeskond on teavitatud olulisematest arengutest vabakonnas, EMSLis ja ENLis.
	WOSM, NSOd		Liikmeskond on teavitatud olulisematest arengutest rahvusvahelises skautluses ja WOSMis ning NSOdes.
	Partnerorganisatsioonid (nt ESL)	Eesmärgipärane partnerlus, kontakti hoidmine (ESL), programmi rikastamine.	Liikmeskond on informeeritud partnerorganisatsioonide olulisematest arengutest, sh Välis-Eesti skautluses.

6.6 Vald kond: avalikud suhted		Eesmärk: skautlusel on positiivne kuvand ja selgelt edastatud sõnumid	
<i>Alavaldkond</i>		<i>Alaesmärk</i>	<i>Tulemusnäitajad</i>
Välissuhtlus ja turundus	Meediasuhtlus ja turundus	Skautlus on Eesti ühiskonnas laialt teadvustatud ja omab positiivset kuvandit.	Iga kuu on vähemalt üks positiivne meediakajastus skautlusest üle-Eestilises meedias, sh artiklid/persoonilood vms. Läbi on viidud sotsioloogiline uuring ja ESÜ on aastal 2018 tuntuim noorteorganisatsioon Eestis. Igal aastal ilmub ajakirjanduses ESÜ liikmete poolt kirjutatud vähemalt üks arvamusküsimus arvamusküsimuses, mis seostub ESÜ tegevusvaldkonnaga. ESÜ on esindatud vähemalt kolmel teemakohasel messil/avalikul üritusel aastas. Korraldatud on vähemalt kümme tutvustusüritust aastas.
	Üksuste kaasatus	Organisatsiooni allüksused ja liikmed on aktiivselt kaasatud skautluse reklaamimisse.	Igas piirkondlikus üksuses on meediasuhtlust koordineeriv skaudijuht, kellele on toeks tutvustuse ja avalike suhete töögrupp. Igal aastal toimub vähemalt viis skautlust tutvustavat „skaudipäeva“ erinevates piirkondades.
	Logo	Organisatsioonil on ühtne sümbolika.	ESÜ logo on kasutusel organisatsiooni erinevail tasandil (üritused, üksused, e-lahendused). Kasutusel on ühtne sümbolika ESÜ igal tasandil. Liikmetest 75% on olemas ESÜ sümbolika esemeid, mida kasutada ka väljaspool skautlust.
	Ajakiri Eesti Skaut	Ajakiri on skautluse sõnumite kandja.	Ajakiri ilmub neli korda aastas; olemas oma Facebooki leht, lehitsetav digiversioon, eraldi sektsioonina uuel ESÜ kodulehel. Ajakirja kaastöötajate seas on pooled kaastöölised noored. Ajakirja sihtgrupp on täpsustatud/laienenud ning levik sellele vastav.
	www.skaut.ee	Kodulehekülj ja Facebook on aktiivselt kasutusel skautluse mainekujunduses.	ESÜ kodulehekülj on organisatsiooni ja skautluse visiitkaart avalikkusele ning ülesehituselt on eraldi sektsioon avalikkusele, meediakontaktidele. Uuendatud kodulehekülj on valmis 2015. aastal. ESÜ meediategevus kajastub Facebookis. Aktiivselt on skautluse tutvustamiseks kasutusel ka sotsiaalmeediakanalid.
Skautluse sõnumid		Kasutusel on ühtsed sõnumid avalikkusele.	Kõik vabatahtlikud on teadlikud ESÜ juhendmaterjalist skautluse sõnumitest avalikkusele ja lähtuvad sellest.

7 ARENGUKAVA RAKENDAMINE JA SEIRE

ESÜ arengukava on strateegiline alusdokument, millest lähtudes planeeritakse tegevust ja mille alusel töötatakse välja piirkondlike üksuste (malevad, lipkonnad) ning muude ESÜga seotud organisatsioonide (nt Kodumetsa Sihtasutus) ja struktuuriosade (nt Skautmasterite Kogu) arengukavad.

Arengukava kinnitab üldkogu koosolek. Üldkogul on õigus teha arengukavas muudatusi.

Arengukava täitmise eest vastutab juhatus, koostades arengukava perioodiks iga-aastase tegevuskava.

Juhatus annab igal üldkogu koosolekul aru arengukava täitmisest ja esitab üldkogule kinnitamiseks järgmise aasta tegevuskava/prioriteedid.

ESÜ arengukava on vastu võetud ESÜ üldkogu koosolekul 24.11.2012 Viimsis ja arengukava muudatused kinnitati 29.11.2014 Tallinnas.

8 KASUTATUD LÜHENDID

- EGL – Eesti Gaidide Liit
- EMSL – Vabaühenduste Liit EMSL
- ENL – Eesti Noorteühenduste Liit
- ESL – Eesti Skautide Liit (Välis-Eesti skaute koondav organisatsioon)
- ESÜ – Eesti Skautide Ühing
- HTM – Haridus- ja Teadusministeerium
- JOTA – Jamboree On The Air (raadioamatööride suurlaager)
- JOTI – Jamboree On The Internet (suurlaager Interneti teel)
- KOV – kohalik omavalitsus
- NSO – National Scout Organization (riiklikud skaudiorganisatsioonid)
- PDGF – Partnership for Development and Growth Fund (Skautide Maailmaorganisatsiooni arengu ja kasvu partnerlusfond)
- VÜF – Vabaühenduste Fond
- WOSM – World Organization of the Scout Movement (Skautide Maailmaorganisatsioon)
- TESA – Terve Eesti Sihtasutus

LISA 1. PIIRKONDLIKE ARENGUPLAANIDE KOOSTAMINE

Iga piirkond koostab oma üksustega arenguplaani perioodiks 2013-2021.

Piirkondlik arenguplaan sisaldab vähemalt alljärgnevat:

- piirkondlikud eesmärgid aastaks 2021;
- liikmeskonna prognoos ja eesmärgid (üksused, liikmete arv);
- piirkondlikud partnerid (kes ja milleks, sidusus kohalike arengukavadega);
- tegevusprogramm noortele (piirkondlikud üritused, programm, koostööprojektid teiste piirkondadega);
- piirkondlik juhtimine ja haldus;
- kommunikatsioon (sisesuhtlus piirkondlikus üksuses, meediasuhtlus, regionaalsed projektid skautluse nähtavamaks muutmiseks).

Üksuste piirkondliku jaotuse kinnitab ESÜ juhatus.

Piirkondlik arenguplaan esitatakse ESÜ juhatusele kinnitamiseks ja arenguplaani koostamise protsess lepitakse kokku piirkondlike üksuste ja ESÜ juhatuse koostöös.